

KUTSESTANDARD

Päästejuht, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Päästejuht, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Päästejuhi töö eesmärk on juhtida päästetööd, kaitsta inimeste tervist, elu, vara ja keskkonda ning teha koostööd isikute ja ametkondadega õnnetuste korral. Päästejuht tõstab elanikkonna teadlikkust turvalise keskkonna loomiseks ja hoidmiseks.

Päästejuht koordineerib ja kontrollib päästemeeskondade tööd päästepiirkonnas, võtab päästesündmusel vastu otsuseid ja annab korraldusi päästemeeskondadele ja teistele päästesündmusele kaasatud asutustele ja isikutele. Päästejuht korraldab keerukate ja ulatuslike päästesündmuse lahendamist.

Päästejuhile alluvad operatiivteenistuslikult päästemeeskondade juhid ja teised päästesündmusele kaasatud asutused ja isikud.

Lisaks päästejuht, tase 6-le on ka päästja, tase 4 ja päästemeeskonna juht, tase 5 kutsed.

Päästja ülesandeks on päästetöö tegemine meeskonna liikmena. Päästemeeskonna juht koordineerib päästemeeskonna tööd, võtab vastu otsuseid ja annab korraldusi meeskonnale ning teistele päästesündmusele kaasatud asutustele ja isikutele.

A.2 Tööosad

A.2.1 Reageerimisvalmiduse tagamine

1. Valmisoleku tagamine.
2. Päästetöö varustuse ja tehnika kontrollimine.
3. Päästekomando koolitustegevuse läbiviimine.

A.2.2 Päästetöö korraldamine

1. Päästetöö juhtimine.
2. Päästesündmuse teabe edastamine.
3. Päästesündmuse järgsed tegevused.

A.2.3 Päästetöö tegemine

1. Ohtude ja riskide hindamine.
2. Koostöö päästesündmusele kaasatutega.
3. Ennetustöö tegemine.

A.2.4 Alarmsõidu tegemine

1. Alarmsõidu tegemine vastava kategooria sõidukiga.
2. Ohtude ja riskide hindamine alarmsõidul.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Päästejuhi töö on korraldatud ööpäevaringsete valv vahetustega, sõltumata puhkepäevadest ja riigipühadest. Päästejuht, tase 6 töötab nii sise- kui ka välitingimustes, sõltumata ilmastikuoludest, ka ekstreemsetes oludes (kõrge temperatuur, hingamiskõlbmatu keskkond, kitsad olud, töötamine kõrgustes ja sügavustes jm) ning teeb füüsilist pingutust nõudvat tööd.

Päästetööl võib ta kokku puutuda ohuteguritega (põlemisgaasid, elekter, ohtlikud ained, vesi jm), mis võivad mõjuda tema elule ja/või tervisele.

Päästejuhil peab olema valmisolek tegeleda pingeliste ja psüühikat traumeerivate olukordadega. Ta peab vastama kehtestatud tervisenõuetele.

A.4 Töövahendid

Päästejuhi töövahendid on kontoritarked, IKT- ja esmaabivahendid, luure- ja abivahendid, juhtimisauto jm. Päästejuht kasutab vajadusel isikukaitsevahendeid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Tööks vajalikud isikuomadused on abivalmidus, julgus, usaldusväärsus, kohusetundlikkus, pinge- ja stressitaluvus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Tavaliselt on päästejuhil kõrgharidus ja kutsealaste kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus. Soovitavalt on päästejuht eelnevalt töötanud päästemeeskonna juhina.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Operatiivkorrapidaja, vanemoperatiivkorrapidaja.

A.8 Reguleerimisvahendid kutsealal tegutsemiseks

Töö päästeteenistujana on reguleeritud päästeteenistuse seadusega.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Reageerimisvalmiduse tagamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. teostab riiklike ja vabatahtlike päästekomandode teenistuslikku järelevalvet oma teeninduspiirkonnas vastavalt kehtivale korrale; tagab operatiivvalmisoleku oma teeninduspiirkonnas vastavalt kehtivale korrale, sh pikaajaliste sündmuste lahendamiseks; hoiab end kursis teeninduspiirkonna ohutegurite, kõrgema riskiga objektide ja reageerimisressursiga; 2. tagab oma tööks vajaliku varustuse ning tehnika hooldamise; 3. planeerib õppetegevust vastavalt teeninduspiirkonna iseärasustele ja teenistuslikule vajadusele; annab koolitavatele tagasisidet, sh ohutusnõuete järgimise kohta; täidab õppetegevusega seotud dokumendid vastavalt kehtivale korrale.	
B.2.2 Päästetöö korraldamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. hindab I juhtimistasandi sündmuse lahendamise plaani tulemuslikkust, vajadusel võtab juhtimise üle; valib päästetööks otsustava suuna ja taktika kogutud info põhjal, arvestades sündmuse liiki ning eripära; tagab päästesündmusele kaasatud isikute ohutuse, kontrollib ja jälgib kaitsevarustuse kasutamist; loob päästesündmuse lõpuni lahendamiseks sobiliku plaani ja korraldab selle ellu viimiseks vajalikud ressursid; annab korraldused vastavalt sündmuse lahendamise plaanile; juhivad tulemuslikult päästetööd II päästetöö juhtimise tasandil vastavalt kehtivatele õigusaktidele; jälgib jooksvalt päästesündmuse kulgu, vajadusel muudab plaani; 2. edastab päästesündmusega seotud osapooltele ja avalikkusele teavet päästesündmuse kohta vastavalt kehtivale korrale;	

3. täidab päästesündmuse kohta aruandluse ja teeb haldusmenetlustoimingud vastavalt kehtivale korrale; teeb esmased menetlustoimingud sündmuskohal vastavalt kehtivale korrale; analüüsib päästesündmuse lahendamise tulemuslikkust ning edastab tagasiside ja ettepanekud asjakohastele osapooltele.	
B.2.3 Päästetöö tegemine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. hindab päästesündmusega seotud ohte ja riske vastavalt sündmuse liigile, sündmuse toimumise ajale ja ilmastikuoludele; vajadusel otsustab juhtimise ülevõtmise ja/või tagasiandmise; teavitab päästesündmusele kaasatud isikuid ohtudest ja riskidest; annab esmased käitumisjuhised elanikkonna kaitsmiseks; 2. kaasab päästesündmuse lahendamisse võimalikke vajaminevaid asutusi ja isikuid vastavalt nende vastutusala ning päästesündmuse liigile; juhhib päästetööle kaasatud vastavalt ettenähtud korrale; teavitab kõrgemaid juhtimistasandeid teiste ametkondade ja regioonide ressursside kaasamise vajadusest; 3. teeb ennetustööd oma pädevuse piires; annab vahetule juhile ennetustöö sisu ja vahendite kohta tagasisidet; teeb ettepanekuid ennetustöös osalemise ja sisu kohta; täidab ennetustöö kohta käiva nõuetekohase aruandluse.	
B.2.4 Alarmsõidu tegemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. teeb ohutult alarmsõitu vastavalt häirekeskuselt saadud väljasõidukorraldusele, ohuhinnangule ja alarmsõiduki juhtimist reguleerivatele õigusaktidele vastava kategooria sõidukiga; täidab valvevahetuse lõpuks elektroonilise sõidupäeviku; 2. hindab visuaalselt ja sõiduki omapäralt tuginedes ning ilmastiku, tee- ja liiklusolusid arvestades erinevaid riske ning ohtusid sündmuskohale jõudmiseks vastavalt II päästetöö juhtimise tasandi ülesannetele; valib vastavalt ohtude ja riskide hinnangule ning sündmuse omapäralt sündmuskohale jõudmiseks sobiva sõidukiiruse ning teekonna.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.5 Päästejuht, tase 6 kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. järgib oma töös tööohutuse reegleid ja põhimõtteid; vastutab koolitusel ja päästesündmusel osalevate ja kaasatud isikute ohutuse eest; 2. järgib oma töös päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte ja kontrollib nende järgimist; tunneb oma organisatsiooni ülesehitust ja toimimise põhimõtteid ning organisatsiooni kultuuri; 3. on motiveeritud õppima, huvitub iseenda ja eriala/valdkonna arengust; arendab ennast sihipäraselt; hoiab ennast treeningutega vormis; 4. kasutab tööks vajalikke info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid (riistvara ja tarkvara, raadiosidevahendid, navigatsiooniseadmed jm) vastavalt kehtestatud korrale ja kasutusjuhenditele; 5. tunneb ära eluohtliku seisundi ja valib sobiva elupäästva esmaabi andmise viisi; annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi, kasutades põhiauto standardvarustust; kasutab õigeid esmaabi ja transpordi võtteid, arvestades kannatanu seisundit ja sündmuse liiki ning kasutades põhiauto standardvarustust; taaselustab vastavalt normidele; 6. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga, juhhib meeskonda; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas; 7. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt seadusega kehtestatud nõuetele; 8. järgib oma töös päästeteenistuja väärtusi ja eetikakoodeksit ning ametniku eetikakoodeksit, teeb ennetustööd.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	26-11042018-1.3/2k

2. Kutsestandardi koostajad	Häli Allas, Päästeameeti päästetöö osakond Indrek Ints, Päästeameeti ennetustöö osakond Karin Kasetalu, Päästeameeti personali ja asjaajamise osakond Aivar Kilp, Päästeameeti päästetöö osakond Aivar Lepp, ROTAL (EPTAÜ), Ida päästekeskuse Rakvere korrapidamisgrupp Stella Polikarpus, Sisekaitseakadeemia päästekolledž Gert Teder, Päästeameeti Põhja päästekeskuse Lilleküla päästekomando
3. Kutsestandardi kinnitaja	Vara- ja Isikukaitse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	10
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.04.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	10.04.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	1349 Kutseteenuste juhid, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Rescue commander, level 6
C.3 Lisad	